

Tramadol

– en opioidepidemi

Alltmedan opioidepidemien fortsätter skörda tusentals liv varje månad i USA, bland annat orsakat av fentanyl från Kina, hotar en annan opioid att ställa till med global förödelse, i synnerhet i Afrika. Det är läkemedlet tramadol som lagligt tillverkats i Indien och därifrån, åtminstone fram till i år, har spridits över världen.

Såväl FN-rapporter som ett stort antal mediereportage har på senare år berört den omfattande smugglingen av tramadol-tabletter som tillverkats i Indien. Gigantiska beslag av miljontals tabletter har rapporterats, tabletter som varit destinerade till de stora marknaderna i Afrika där användandet av tramadol är mycket utbrett.

Tramadol är numera en av de mest missbrukade drogerna världen över och alltför många länder har valt att narkotikaklassa opioiden som ännu inte är internationellt klassad av FN. Det har möjliggjort en legal och okontrollerad tillverkning av tramadol av läkemedelsfabrikanter i Indien och Kina, där i synnerhet Indien pekats ut som den

Indiska läkemedelsfabriker har länge varit de ledande exportörerna av tramadol.

ledande globala exportören av tramadol. Drogbekämpande myndigheter i flera länder har kontaktat sina indiska samarbetspartners angående den utbredda avledningen av tramadol-tabletter.

Directorate of Revenue Intelligence (DRI), som är den indiska tullens övergripande underrättelseorgan mot smuggling, har tidigare försökt spåra export av större mängder tramadol med Afrika, och i synnerhet Nigeria som slutdestination. Men frakthandlingar som bytts ut i transithamnar och annat fiffel med dokument, har gjort att lasterna inte kunnat följas. Handel med tramadol är en lukrativ verksamhet för tillverkare, mellanhänder och internationella drogsyndikat.

Genom mer erfarenhet och förbättrade metoder har DRI efterhand kunnat medverka till att flera större tramadolfrakter beslagtogs i Libyen, Förenade Arabemiraten, Singapore och på flera andra platser.

Indien narkotikaklassade tramadol

Fram till april 2018 var tramadol inte narkotikaklassad i Indien. Men sedan landets narkotikakontrollbyrå (NCB) tillsammans med DRI rapporterat om storskalig internationell smuggling, och att även terrorgruppen IS försågs med tramadol från Indien, beslöt regeringen att klassa tramadol som psykotropisk substans. Tramadol omfattas därmed sedan den 26 april 2018 av Indiens narkotikalagstiftning NDPS, rapporterar The Times of India. Den legala tillverkningen och försäljningen av tramadol är sedan dess mer noggrant reglerad och kontrollerad i det stora landet.

En libysk polis undersöker ett stort parti tramadol som beslagtogs från en container i Tripoli.

Bild: qz.com/afrika

Illegal tillverkning uppdagades

DRI beslagtogs i slutet av maj 2018 en mycket stor mängd tramadol i Palgar, en stad 87 km norr om Bombay. Man hade fått information om illegal tillverkning av tramadol i en fabrik som tillhör M/s Excel Pharmaceuticals Ltd. Där hittades 16,1 miljoner tabletter i förpackningar och 2,7 ton tramadoltabletter i lösvikt samt 56,4 kilo tramadol i pulverform.

Genom förhör med personalen fick DRI uppgifter om ett lager i Dronagiri söder om Bombay, där ytterligare 44,8 miljoner tabletter hittades förpackade i 959 kartonger.

Ägaren till fabriken greps tillsammans med en kemist och en mellanhand. Denne berättade att han gjort beställningar av tramadol från fabriken på uppdrag av en exportör.

Händelsen rapporterades i slutet av maj 2018 av DRI samt thehindu.com, indiatoday.in m.fl.

Den 14 juli 2018 meddelade thehindu.com att den otillåtna tillverkningen av tramadol hade minskat efter tillslagen i maj, enligt en DRI-källa. Licenser hade återkallats från flera läkemedelstillverkare och uppmärksamheten hos brottsbekämpande myndigheter hade skärpts.

Över en halv miljard tabletter beslagtogs i Nigeria

Nigerianska myndigheter meddelade den 18 november 2018 att The National Drug Law Enforcement Agency (NDLEA) hade beslagtagit 241 miljoner tabletter tramadol i elva containrar i Lagos hamn. Dessutom hade NDLEA tre dagar tidigare undersökt ytterligare tolv containrar där man hittat 340 miljoner tramadoltabletter. Containrarna hade enligt sagesmannen funnits på NDLEA:s bevakningslista sedan november 2017 och det

I en lagerbyggnad söder om Bombay hittade indiska myndigheter 44,8 miljoner tramadoltabletter förpackade i 959 kartonger, varav en del syns på bilden.

fanns ytterligare 39 containrar i hamnen som väntade på att bli genomsökta eftersom de misstänktes innehålla illegala droger.

Händelsen rapporterades i dailypost.ng och ett flertal andra medier, bland annat Quartz Africa som menar att beslagen visar vilken enorm marknad denna typ av droger har skapat.

Gunnar Hermansson

Tramadolmissbruket i Sverige

På ungdomsmottagningen Maria Malmö uppmärksammade personalen redan för drygt tio år sedan att tonåringar börjat missbruka tramadol. Missbruket fick efterhand ett starkt fäste i södra Sverige och är nu ett problem även i Stockholm och övriga landet.

På julafton 2018 hade SvD ett reportage om att tramadolmissbruk ökar kraftigt i Stockholm. Läkaren Juan Figueroa Sepulveda på Maria Ungdom i Stockholm berättade att allt fler ungdomar idag kommer in för att få vård för sitt tramadolmissbruk, jämfört med för ett par år sedan.

– Ungdomar tar tramadol för att få en euforisk upplevelse och en känsla av glädje och välbehag, säger Juan Figueroa Sepulveda. – Men de flesta kommer inte på eget bevåg, fortsätter han, utan med hjälp av föräldrar, polis eller socialtjänst.

Han menar att ungdomarna ofta kom-

mer för sent, att de är djupt i sitt missbruk vilket gör behandlingen långvarig.

På Maria Ungdom har man märkt att även mindre doser tramadol kan ge kraftiga krampanfall och att abstinensen kan vara som för heroin med svår ångest, depression, kramper, svettningar, influensasymtom och darrningar. Eftersom de flesta ungdomar som kommer till Maria Ungdom med ett tramadolmissbruk är runt 17 år, så kan det bli en mycket obehaglig upplevelse för dem.

Hösten 2017 rapporterade flera medier om tramadolsituationen i Malmö. Maria Almazidou, som är enhetschef på Maria Malmö, såg det ökande tramadolmissbruket som en utmaning för hela samhället, Tramadol, eller ”tram” som ungdomarna kallar det, hade då varit känt i Malmö i drygt tio år och har sedan dess spridit sig till resten av landet.

Maria Malmö gjorde en kartläggning under åren 2014-2017 genom att gå ige-

nom ett omfattande frågeformulär med alla ungdomar som uppger att de använt tramadol och djupintervjua ungdomar som missbrukat tramadol två gånger i veckan eller mer.

På Maria Malmö är man van att behandla cannabissmissbruk, som är vanligast, men man har insett att det inte går att behandla tramadolmissbruk på samma sätt. Många ungdomar fullföljer inte behandlingen och man måste hitta en ny och fungerande arbetsmodell.

I december 2017 startade man därför ett projekt för att kartlägga gruppen som har ett tramadolmissbruk. Man behöver bland annat lära sig mer om orsakerna bakom missbruket och om hur drogen verkar. Tramadolprojektet, som ska pågå i två år, finansieras av samordningsförbundet Finsam i Malmö.

Gunnar Hermansson